

Cirkulärnr: 1997:46
Diariernr: 1997/0761
Handläggare: Vivi Jacobson-Libietis
Ingrid Jonasson
Sektion/Enhet: Vård och Omsorg
Datum: 1997-03-11
Mottagare: Kommunstyrelsen
Invandrar- och flyktingfrågor
Rubrik: Rapport om flyktingar kommunplacerade 1991
Bilagor: Rapporten: På egna ben - flyktingar, flyttningar och socialbidrag - en kartläggning av flyktingar som kommunplacerades 1991

Vård och Omsorg
Vivi Jacobson-Libietis
Ingrid Jonasson

1997-03-11

Kommunstyrelsen
Invandrar- och flyktingfrågor

Rapport om flyktingar kommunplacerade 1991

I rapporten "På egna ben - flyktingar, flyttningar och socialbidrag" redovisar Svenska Kommunförbundet resultatet av en studie, som genomförts i samarbete med Statistiska Centralbyrån (SCB). Syftet med studien har varit att ta reda på hur många av 1991 års kommunplacerade flyktingar som hade socialbidrag 1995 och i vilka kommuner flyktingarna bodde samma år.

1991 infördes ett nytt system för statlig ersättning för mottagande av flyktingar och vissa andra utlänningar enligt förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m.

För de flyktingar som kommunplacerades 1991 har kommunerna erhållit en schablonersättning som skulle täcka kommunernas kostnader för ekonomiskt bistånd, bostäder, svenskundervisning, sysselsättningsskapande åtgärder m.m. När reglerna för schablonersättningen infördes, räknade man med att flyktingarna skulle vara självförsörjande efter tre och ett halvt år eller åtminstone inte behöva socialbidrag i högre utsträckning än resten av befolkningen. Från och med 1995 ska kommunerna själva täcka kostnaderna för socialbidrag till de flyktingar som kommunplacerades 1991.

Resultatet i sammandrag

Resultatet av förstudien i denna rapport kan sammanfattas i följande punkter:

- 1991 placerades totalt 19.365 flyktingar i 276 av Sveriges då 286 kommuner. Av dessa fanns 18.374 personer kvar i riket 1995.
- 44% av flyktingarna och deras anhöriga var barn (- 18 år).
- Under åren 1991 - 1995 flyttade många av flyktingarna inom landet. Den största flyktingströmmen har gått till storstäderna. I till exempel Malmö

nästan tredubblades antalet flyktingar (+175%) mellan 1991 och 1995. Mer än 70% av 1991 års flyktinggrupp bodde 1995 i storstäder, förortskommuner eller någon av de större städerna.

- Utflyttningen har varit störst ifrån glesbygdskommuner, landsbygdskommuner och övriga mindre kommuner. I glesbygdskommunerna bodde bara 17% av 1991 års kommunplacerade flyktingar kvar efter tre och ett halvt år.
- Av de vuxna flyktingar som kommunplacerades 1991 uppbar 75% socialbidrag vid ett eller flera tillfällen under 1995. Genomsnittssiffran för samtliga vuxna bidragstagare i riket var 7% (inklusive samtliga flyktingar).
- Bidragtidens längd för flyktinghushållen i denna studie uppgick 1995 till 7,6 månader/hushåll. Genomsnittet för bidragshushållen i riket var 5,3 månader.
- 51% av de hushåll som hade socialbidrag under 1995 var barnfamiljer. I riket uppgick andelen barnfamiljer bland bidragshushållen till 32 %.
- 64% av socialbidraget betalades ut till barnfamiljer (42% i riket).
- I genomsnitt utbetalades socialbidrag med 50.070 kr till de hushåll som omfattade flyktingar som kommunplacerades 1991 (medianvärde: 40.400 kr/hushåll). Genomsnittet för riket var 27.700 kr/bidragshushåll.
- Det är framför allt storstäderna, förortskommunerna och de större städerna som 1995 har haft stora kostnader för socialbidrag till flyktingar kommunplacerade 1991. Men det finns också ett antal mindre kommuner som har haft stora socialbidragskostnader.
- I 24 kommuner betalades det inte ut något socialbidrag alls till flyktingarna.

Utredningen, som är en förstudie till en större registerstudie, omfattar samtliga flyktingar som kommunplacerades 1991. Den större registerstudien kommer att genomföras och presenteras under våren 1997. Därefter planeras en intervjuundersökning som syftar till att identifiera faktorer som har haft betydelse för att flyktingar skall nå självförsörjning och integration i samhället.

Rapporten har skrivits av Vivi Jacobson-Libietis och Ingrid Jonasson, sektionen för Vård och Omsorg. Den som vill lämna synpunkter på de frågor som tas upp i skriften eller på annat sätt bidra till programberedningens fortsatta arbete kan vända sig till utredarna Vivi Jacobson-Libietis, 08-772 43 64, och Ingrid Jonasson, 08-772 43 54, eller till programledaren Björn Sundström, 08-772 46 50.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Vård och Omsorg

Anita Sundin

Vivi Jacobson-Libietis

Bilaga

Rapporten: På egna ben - flyktingar, flyttningar och socialbidrag - en kartläggning av flyktingar som kommunplacerades 1991

